

Yttrande från Regionkommittén – ”EU:s paket om sociala investeringar”

(2013/C 356/11)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Kommittén välkomnar den strategi som kommissionen föreslår genom paketet om sociala investeringar om att satsa mer på att utveckla människors kompetens och stödja deras deltagande i samhället och på arbetsmarknaden i syfte att öka enskilda människors välbefinnande, stärka ekonomin och bidra till att EU går starkare, mer sammansvetsat och mer konkurrenskraftigt ur krisen.
- Vi beklagar att kommissionens paket om sociala investeringar inte tar hänsyn till de lokala och regionala myndigheternas roll. Lokala och regionala myndigheter har direkt kännedom om sociala problem och spelar en nyckelroll när det gäller att samordna och vidta åtgärder för att lösa dem.
- Många lokala och regionala myndigheter håller redan på att utveckla och genomföra framgångsrika program för att hantera de utmaningar som tas upp i paketet om sociala investeringar. Man bör därför uppmuntra ömsesidigt utbyte av god praxis mellan lokala och regionala myndigheter.
- Kommittén uppmanar EU att överväga möjligheten att i samråd med medlemsstaterna besluta om en ram för den subventionerade bostadssektorn, eftersom det subventionerade boendet spelar en avgörande roll när det gäller att bekämpa hemlöshet och genomför de bostadsstyrda och förebyggande strategier riktade mot de hemlösa som kommissionen efterlyst.
- ESF bör i högre grad tillgodose medborgarnas reella behov genom att erbjuda de lokala och regionala myndigheterna en större flexibilitet att fastställa mål på lokal nivå.
- Vi uppmanar kommissionen att utarbeta en konkret genomförandeplan för det sociala investeringspaketet. Planen bör innehålla mekanismer för övervakning, samordning, transnationellt utbyte och ömsesidigt lärande om tematiska prioriteringar som ungdomsarbetslöshet, utbildning, hemlöshet och barnfattigdom samt vård av personer med funktionshinder eller personer i beroendeställning.

Föredragande	Ahmed ABOUTALEB (NL–PSE), borgmästare i Rotterdam
Referensdokument	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Sociala investeringar till stöd för tillväxt och sammanhållning – inklusive genomförandet av Europeiska socialfonden 2014–2020
	COM(2013) 83 final

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Bakgrund och motiv till yttrandet

1. Kommittén välkomnar den strategi som kommissionen föreslår genom paketet om sociala investeringar om att satsa mer på att utveckla människors kompetens och stödja deras deltagande i samhället och på arbetsmarknaden i syfte att öka enskilda människors välbefinnande, stärka ekonomin och bidra till att EU går starkare, mer sammansvetsat och mer konkurrenskraftigt ur krisen.

2. ReK vill framhålla sitt yttrande om "Aktiv integration" (2008/C 257/01), där kommittén underströk hur viktiga de lokala och regionala myndigheterna är i egenskap av nyckelaktörer i en aktiv integrationspolitik.

3. Om man ska uppnå hållbar tillväxt, balanserade budgetar och social sammanhållning anser kommittén att det krävs större insatser för att skapa nya arbetstillfällen samt ett förbättrat socialt skydd och ökad social integration. Detta bör återspeglas fullt ut i den europeiska planeringsterminen genom att man säkerställer att i synnerhet de mål som avser anständiga arbetstillfällen och minskade skillnader ingår i övervaknings- och samordningsmekanismerna och därmed skapar en balans mellan de ekonomiska och sociala målsättningarna och genom fortsatta strävanden för att främja den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen i syfte att minska de ekonomiska och sociala klyftorna mellan regionerna.

4. Kommittén vill fästa uppmärksamheten på att utmaningar som rör fattigdom och social utestängning i absoluta termer är särskilt allvarliga i stadsområden, som står för 80 % av befolkningen i EU och 85 % av EU:s BNP, medan landsbygdsområden på grund av lägre inkomstnivåer och låg befolkningstäthet står inför svåra sociala problem relativt sett. I stadsområden är de sociala problemen ofta koncentrerade till vissa områden, vilket ger upphov till isolerade öar av fattigdom, oavsett hur välmående staden i fråga är.

Allmänna kommentarer

5. Kommittén betonar att kampen mot fattigdom och social utestängning är avgörande för att, i enlighet med EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, säkerställa lika tillgång för alla medborgare till grundläggande tjänster av allmänt intresse,

som bostäder, utbildning, hälso- och sjukvård, sysselsättning och tillgång till sociala tjänster. En av förutsättningarna för att uppnå detta är solidaritet mellan medborgare från alla samhällsskikt. Fördelningen av dessa grundläggande tjänster kräver en övergripande strategi med både en kortsiktig och en långsiktig inriktning, där medborgarna ställs i centrum för problemlösningssprocessen.

6. ReK efterlyser ett tydligt åtagande från samtliga EU-institutioners sida i samtliga etapper när det gäller utformningen av politiken, från diskussioner till genomförande. Just nu är det av avgörande betydelse att vi återställer förtroendet för våra demokratiska institutioner genom att visa att vi är mycket lyhörda för medborgarnas behov och ambitioner. Genom att försöka lösa problemen på lokal nivå och utnyttja medborgarnas energi, vilja förändra situationen och kännedom om de verkliga behoven hos lokalbefolkningen kommer vi dessutom att lättare hitta realistiska och effektiva lösningar på de sociala utmaningarna. Investeringar för att stärka gemenskapen på (sub)lokal nivå skapar stabila kvarter som har en positiv effekt på hur säkert området upplevs.

7. ReK välkomnar att kommissionen erkänner att sysselsättning och socialpolitik främst är medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas ansvar och att man därmed respektar subsidiaritetsprincipen.

8. Kommittén stöder kommissionens uppfattning att det i kampen mot arbetslöshet är avgörande att mer fokus läggs på åtgärder som syftar till nya arbetstillfällen, minskad arbetslöshet, livslångt lärande, ökad konkurrenskraft på arbetsmarknaden, utbildning, yrkesutbildning, lika möjligheter och andra åtgärder för att förbättra människors kompetens och möjligheter. Att skapa möjligheter till rörlighet för arbetstagare och tillhandahålla mikrokrediter för människor som vill starta eget eller expandera sitt företag är några av dessa åtgärder.

9. Vi beklagar att kommissionens paket om sociala investeringar inte tar hänsyn till de lokala och regionala myndigheternas roll. Lokala och regionala myndigheter har en stor påverkan på det dagliga livet för de flesta EU-medborgare, som bor, arbetar och studerar i områden som dessa myndigheter förvaltar. Detsamma gäller i fråga om vård av personer med funktionshinder och personer i beroendeställning. Lokala och regionala myndigheter befinner sig på den nivå där de flesta sociala tjänster tillhandahålls och större delen av de sociala förmånerna betalas ut.

10. Det integrerade genomförande av strategier för aktiv integration, som Europaparlamentet och kommissionen efterlyser, kommer att främjas av att de lokala och regionala myndigheterna spelar en mer framträdande roll i beslutsprocessen. Lokala och regionala myndigheter har direkt kännedom om sociala problem och spelar en nyckelroll när det gäller att samordna och vidta åtgärder för att lösa dem. Erfarenhet av att hantera sociala utmaningar är avgörande för att Europa 2020-målen ska uppnås. Av denna anledning bör de lokala och regionala myndigheterna ges en framträdande roll i den europeiska planeringsperioden och förhandlingarna om de nationella reformprogrammen och deras genomförande.

11. Det ska löna sig att arbeta. Detta innebär att man måste garantera en tillräcklig minimilön och arbetstillfällena av god kvalitet. En person som (tillfälligt) är oförmögen att arbeta bör ges en tillräcklig försörjning och tillgång till grundläggande kompetensfrämjande, förebyggande och aktiverande tjänster på lika villkor. ReK uppmanar därför Europeiska kommissionen att se över behovet av att genomföra rådets rekommendation om minimiinkomst från 1992.

12. Kommittén konstaterar att de lokala myndigheterna måste utnyttja energin från alla de enskilda människor, civilsamhällesaktörer och företag som finns i stadsområdet. Man bör främja den innovativa andan bland sociala entreprenörer som kan komma med nya lösningar för att bemöta efterfrågan på tjänster och infrastruktur. Regionerna och städerna bör sträva efter en form av gemensamt skapande genom att etablera produktiva partnerskap med den privata sektorn och civilsamhällsgrupper och samtidigt främja ett reellt och omfattande deltagande från medborgarnas sida i alla olika skeden av den sociala innovationen (idéer, planering, ledning, utveckling och genomförande).

13. När det gäller strategier för social inkludering och integration på lokal och regional nivå är det avgörande att samtliga invånare deltar. Det bör inte göras någon åtskillnad mellan tredjelandsmedborgare och EU-medborgare. Kommittén riktar uppmärksamheten på att tillströmningen av nyanlända som ett resultat av rörligheten inom EU skapar nya utmaningar avseende anpassningen av offentliga tjänster och vårdtjänster för medborgarna när det gäller boende, arbete och utbildning. De grundläggande integrationsbehoven för EU-medborgare skiljer sig i allmänhet inte från behoven hos andra nyanlända. De behöver bekanta sig med ett nytt språk, nya institutioner och, i vissa fall, annorlunda sociala normer.

14. Kommittén beklagar att kommissionen endast delvis tagit till sig Europaparlamentets initiativbetänkande om en social investeringspakt (2012/2003(INI)) av den 25 juli 2012), där man efterlyste en bättre styrning i syfte att uppnå sysselsättningsmålen och de sociala målen i Europa 2020-strategin, och att kommissionen inte föreslår några ytterligare resurser. Det sociala investeringspaketet bör gå längre än politiska rekommendationer till medlemsstaterna och offentliggörandet av några få lagstiftningsinitiativ. EU-budgeten och de nationella budgetarna bör särskilt i dessa kristider ha som mål att omfatta sysselsättning och sociala investeringsprogram.

15. ReK konstaterar att paketet om sociala investeringar innehåller utförlig information om samhällstendenser i Europa. De data och den information som används baseras på nationella eller regionala tendenser och statistiska uppgifter. Sådan sammanställd information ger endast en otillräcklig bild av utmaningarna på lokal nivå eller skillnaderna när det gäller de sociala behoven och fattigdomen mellan städer och den regionala eller nationella nivån. Att samla in uppgifter om vad som fungerar och vad som inte fungerar på lokal nivå är avgörande för att se till att de åtgärder som genomförs både är effektiva och ändamålsenliga när det gäller att uppnå de socialpolitiska målen. ReK uppmanar EU-institutionerna att samla in data och information om samhällstendenser på lokal och regional nivå och att analysera och utvärdera de lokala och regionala myndigheternas och särskilt storstädernas åtgärder för social integration.

16. Kommittén framhåller den ihållande könsdiskrimineringen, och grupper som är missgynnade i flera avseenden (t.ex. kvinnor som är ensamstående föräldrar) drabbas ännu värre av denna. Vi gläder oss över att kommissionen är medveten om denna särskilda utmaning och vill ge den nödvändig uppmärksamhet.

17. ReK konstaterar emellertid att meddelandet skulle kunna utgöra en vändpunkt genom att man definierar socialpolitiken som en investering i samhället snarare än som en kostnad till följd av ett marknadsmisslyckande. Att socialpolitiken beskrivs på detta sätt skulle kunna främja en strategisk övergång från *korrigerande* åtgärder till *förebyggande* åtgärder och att man därigenom tar itu med problem som social utestängning innan de uppstår eller skjuter upp vård- och omsorgsbehovet genom att främja det personliga oberoendet och ett aktivt åldrande.

18. Kommittén välkomnar att Europeiska rådet den 27–28 juni 2013 erkände behovet av att stärka EMU:s sociala dimension. Utmaningen består i att ge EU verktyg för att stödja potentialen för verklig ekonomisk konvergens och socialt framåtskridande för alla medlemsstater i stället för att lita till interna devalveringsmekanismer enbart för att hantera asymmetriska chocker. Vi ser därför fram emot kommissionens meddelande om EMU:s sociala dimension, som ska läggas fram i början av oktober 2013.

19. Kommittén anser att EMU:s sociala dimension, som Europaparlamentet föreslagit (¹), skulle kunna utgå från en "social investeringspakt" som bygger på modellen för europluspakten. Pakten skulle innehålla mål för de sociala investeringar som medlemsstaterna ska göra för att uppnå målen i Europa 2020-strategin på det sociala området samt sysselsättnings- och utbildningsområdet. Den sociala investeringspakten bör också kompletteras med en resultattavla för sysselsättnings- och socialpolitiken, som ska införas i linje med artikel 148 i

(¹) Resolution av den 20 november 2012 om social investeringspakt – som ett svar på krisen.

EUF-fördraget och ingå i ansvarsområdet för rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor), i syfte att upptäcka sådana obalanser på sysselsättningsområdet och det sociala området som skulle kunna hota den ekonomiska och monetära unionens stabilitet.

20. Vi uppmanar Europeiska kommissionen att ytterligare undersöka genomförbarheten avseende ett EU-system för arbetslöshetsförsäkring som skulle kunna fungera som en automatisk stabilisator på EMU-nivå.

21. Regionkommittén välkomnar det faktum att Europeiska rådet i sina slutsatser⁽²⁾ betonar att "de möjligheter till en avvägning mellan behoven av produktiva offentliga investeringar och budgetdisciplinmålen som EU:s befintliga finanspolitiska ramverk erbjuder" bör "utnyttjas" ytterligare inom stabilitets- och tillväxtpaktens preventiva aspekt. Vi förväntar oss därför att kommissionen tar upp frågan till närmare behandling i det aviserade meddelandet om kvaliteten på de offentliga utgifterna, bland annat genom att bedöma möjligheten att göra åtskillnad mellan *löpande utgifter* och *investeringar* i budgetunderskottsberäkningarna för att undvika att offentliga investeringar som är lönsamma på lång sikt hindras.

Rekommendationer

22. Utbildning (både formell och informell) bör stå i fokus för det sociala investeringspaketet. Ojämligheter i fråga om tillträde till utbildning, särskilt högskoleutbildning som ska förbereda ungdomar för att arbeta i ett informationssamhälle för alla och hjälpa dem att bli aktiva medborgare i komplexa, demokratiska samhällen, är en mycket viktig faktor när det gäller att minska fattigdomen och öka den ekonomiska tillväxten. Medlemsstaterna måste visa sitt engagemang för att investera i utbildning, livslångt lärande och yrkesutbildning för alla genom att särskilt fokusera på förskoleverksamhet och tillgång till högskoleutbildning, samarbete mellan företag och utbildningsinstitutioner, arbetsplatsanknuten utbildning och särskild utbildning för sektorer med brist på arbetskraft (exempelvis den medicinska sektorn, ren teknik och IKT) samt på att minska andelen avhopp från utbildningar.

23. ReK välkomnar kommissionens fokus på utbildning och anser att vi i detta sammanhang i högre grad bör fokusera på yrkesutbildning och dess kvalitet med konkreta åtgärder både i anslutning till vägledningen och under utbildningen. Vi behöver fler hantverkare, ingenjörer och tekniker i EU:s ekonomi för att kunna konkurrera i en globaliserad värld. Dessvärre är allt färre människor i EU intresserade av yrkesutbildning, trots att den

erbjuder stora möjligheter när det gäller att bekämpa arbetslösheten och skapa en hållbar ekonomisk utveckling.

24. Fortsatt och livslång yrkesutbildning måste värderas högt. EU bör lägga fram tillräckliga, långsiktiga åtgärder och reservera tillräckliga medel från ESF för att höja yrkesutbildningens nivå.

25. Utöver den kraftiga fokuseringen på tillgången till anställbara arbetstagare bör man i högre grad uppmärksamma efterfrågan på arbetsmarknaden. Det är ett faktum att arbetslösa i de flesta fall är lågutbildade, att lediga tjänster kräver höga kvalifikationer och att vi, i dessa kristider, behöver komplettera åtgärder på efterfrågesidan med instrument på tillgångssidan som går längre än en avreglering av arbetsmarknaderna, minskning av arbetskostnaderna och skapande av incitament för arbetslösa att ta lågavlönade arbeten. Vi måste förbättra lågutbildades och arbetslösas kompetens genom att skapa nödvändiga förutsättningar för lärande.

26. Kommissionen, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna bör sträva efter en bättre framförhållning när det gäller framtida kompetensbehov och en bättre anpassning av kompetensen till arbetsmarknadens behov, samt efter att överbrygga klyftan mellan utbildning och arbete. Detta gäller särskilt arbetsmarknadens understa segment, där man måste uppmuntra arbetskraftsdeltagandet på ett flexibelt och obyråkratiskt sätt. I exempelvis Nederländerna har regeringen, företag och utbildningsinstitutioner undertecknat en teknikpakt, som syftar till att förbättra kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad inom den tekniska sektorn och därigenom minska underskottet på teknisk personal. Teknikpakten är en överenskommen på nationell nivå, men består till övervägande del av åtgärder som ska genomföras inom ramen för en regional och sektoriell strategi där man utnyttjar strukturer som redan finns, t.ex. olika lokala kunskapscentrum ("kenniswerkplaatsen") för kompetensutveckling, städer som är attraktiva att bo i samt folkhälsa i Rotterdam.

27. Det är viktigt att utnyttja all arbetskraftspotential fullt ut. För människor i utkanten av arbetsmarknaden kan man införa stödåtgärder som hör till nationella och/eller subnationella myndigheters befogenheter.

28. ReK rekommenderar att (social) delaktighet läggs till de tre befintliga pelarna i den strategi som kommissionen föreslagit i syfte att förbättra den aktiva integreringen av de personer som befinner sig längst bort från arbetsmarknaden: tillräckligt inkomststöd, aktiv integration och tjänster av hög kvalitet. Social delaktighet och integration måste vara de avgörande faktorerna för att uppnå våra sociala ambitioner och för att skapa och

⁽²⁾ Europeiska rådets slutsatser av den 13–14 december 2012, I. Ekonomisk politik, punkt 2.

bevara våra starka välfärdsstater. Medborgarna ska ha möjlighet att utveckla sin fulla potential och fullt ut kunna använda och vidareutveckla sin kompetens, med ekonomiskt oberoende som mål.

29. Kommittén efterlyser ytterligare klargöranden av *villkorlighet* när det gäller tillgång till välfärdstjänster. Villkorlighet kan anses godtagbar om sociala transfereringar genomförs för att ge enskilda såväl stöd som incitament att söka ett nytt arbete eller gå en utbildning.

30. Mot bakgrund av att ca 56 miljoner personer i EU över 15 år inte har något bankkonto, välkomnar ReK kommissionens förslag att garantera alla tillgång till ett bankkonto med grundläggande tjänster.

31. Vi ser positivt på att kommissionen har för avsikt att undersöka användningen av nya finansiella instrument och i synnerhet investeringarnas sociala avkastning och obligationer för sociala investeringar för att öka hävstångseffekten av offentliga sociala investeringar. Kommittén uppmanar kommissionen att lägga fram mer detaljerade förslag om frågan genom att se till att EU:s upphandlingsregler innehåller bestämmelser om investeringarnas sociala avkastning. Kommittén stöder i sammanhanget förslaget att införa ett EU-sparkonto som skulle kunna förse EU med kompletterande finansiering för att bidra till Europa 2020-strategins sysselsättnings- och tillväxtmål på lokal och regional nivå.

32. Medlemsstaterna, regionerna och de lokala myndigheterna bör utnyttja mångfalden bland sina medborgare. En kultur för alla, där man utan rädsla kan vara unik och få kontakt med andra genom denna mångfald, är en förutsättning för innovation.

33. Många lokala och regionala myndigheter håller redan på att utveckla och genomföra framgångsrika program för att hantera de utmaningar som tas upp i paketet om sociala investeringar. Bland exemplen kan nämnas kontaktpunkter (ungdomskontor), regionala centrum för ungdoms- och familjefrågor, bostadsstyrda strategier och strategier för att förebygga hemlöshet, strategier för att öka investeringarnas sociala avkastning, obligationer för sociala investeringar, talangfabriker, barnvänliga kvarter och en omfattande delaktighet. Man bör därför uppmuntra ömsesidigt utbyte av god praxis mellan lokala och regionala myndigheter. Partnerskap och samarbete mellan de lokala myndigheterna ger dem möjligheter att utnyttja mer resurser och dra nytta av fler erfarenheter, samtidigt som man främjar ett brett deltagande i utvecklingsprocessen med partner från olika sektorer. Vi bör beakta dessa erfarenheter fullt ut när det gäller att bygga upp den kunskapsbank som föreslås i paketet om sociala investeringar och stödja dessa utbyten inom ramen för programmet för social förändring och social innovation.

34. Både Europeiska fonden för integration och ESF har finansierat olika integrationsprogram. Finansieringskällan har emellertid alltför ofta inneburit en begränsning av de tjänster som erbjudits. Med tanke på att mobiliteten inom EU hela tiden ökar bör det framhållas att man under nästa budgetperiod bör avsätta medel till stöd för inflyttade EU-medborgare genom att slå samman prioriteringar från de båda fonderna och utarbeta ett finansieringsprogram för alla medborgare, oavsett hemland. Dessa nya finansieringsbudgetar kan användas till att ge EU-medborgarna tillgång till språk- och introduktionsprogram i nära samarbete med andra aktörer, som exempelvis icke-statliga organisationer, samt framför allt med den privata sektorn. Kommissionen bör använda sitt inflytande till att med kraft uppmana de lokala och regionala myndigheterna i ursprungsländerna att använda ESF och Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) att göra stora investeringar i invånarnas sociala och ekonomiska utveckling.

35. Även om migrationen inom och mellan medlemsstaterna har gett människor möjlighet att hantera den ekonomiska nedgången, kan mer omfattande och långsiktiga sociala investeringar i regionerna och kommunerna (som är de som har bäst förutsättningar att förstå de specifika förhållandena i den egna regionen och lokalsamhällena) innebära att krisen kan hanteras på ett mer hållbart sätt, genom att man lindrar trycket på människor att lämna sitt hem, sin familj och sitt lokalsamhälle för att söka arbete. Dessutom kan medborgarnas möjligheter att flytta till andra medlemsstater i sökandet efter arbete eller utbildning, osv. hindras av otillräckliga språkkunskaper. Det kan behövas nya åtgärder för att stärka en språkundervisning som stöder kortvarig migration innan man finner mer långsiktiga lösningar. Detta kommer även att främja den sociala integrationen.

36. Regionkommittén stöder kommissionens syn på de lokala effekterna av de demografiska förändringarna och den åldrande befolkningen, vilket skapar en ny efterfrågan på social infrastruktur och på offentliga miljöers tillgänglighet. Det växande problemet med fattigdom bland äldre människor skapar ett behov av hållbara sociala trygghetssystem och tjänster som måste vara tillgängliga och ekonomiskt överkomliga för alla. Omsorgsmodellen bör överges till förmån för en förebyggande modell som möjliggör en längre period med bevarad autonomi och en relationsmässig integration av befolkningen. Man bör särskilt se till att främja ett aktivt och hälsosamt åldrande hos EU-medborgarna och övergå från en institutionell infallsvinkel till en infallsvinkel med utgångspunkt i lokalsamhället.

37. Vi beklagar att kommissionens arbetsdokument om långtidsvård i åldrande samhällen inte tar upp fattigdom, social utestängning och anständiga inkomster för äldre, vilket i sin tur kan leda till ett ökat behov av långtidsvård. ReK saknar också en mer djupgående analys av hur strukturfonderna kan utnyttjas för att stödja investeringar i långtidsvård.

38. ReK anser att det sociala investeringspaketet bör åtföljas av ett ökat erkännande av den sociala ekonomins roll, med hänsyn till att den sociala ekonomins företag på EU-nivå omfattar 2 miljoner företag (dvs. 10 % av alla europeiska företag) och sysselsätter över 11 miljoner avlönade arbetstagare (motvarande 6 % av EU:s förvärvsarbetande befolkning). Vi efterlyser därför på nytt en stadga för europeiska ömsesidiga bolag, något som även Europaparlamentet ställde sig bakom i mars 2013.

39. Kommittén vill betona vikten av branschövergripande samarbete mellan hälsovårdssektorn och den sociala sektorn samt mellan formella och informella nätverk i lokalsamhället. Det finns behov av kunskap om olika former för grannstöd och det stöd som volontärer, fackfolk och grannar tillhandahåller. Fackfolk bör i högre grad identifiera sig med lokalsamhället, där en samsarbetsorienterad och förmedlande roll kan stärka och bidra till grannstöd och frivilligt arbete. Denna nya förvaltningsstrategi, som har blivit framgångsrik i vissa europeiska städer, bör stödjas via instrument på EU-nivå i syfte att sprida god praxis inom hela EU. Det förefaller lämpligt att införa system som kombinerar information om medborgarna (social bakgrund och sjukdomshistoria) med tillgång till information om vilka resurser och tjänster som finns tillgängliga (katalog eller portfölj med tjänster och resurser, samt tillämplig innovativ teknik, t.ex. avancerade system för distansvård, distansövervakning osv.).

40. Kommittén uppmanar EU att överväga möjligheten att i samråd med medlemsstaterna besluta om en ram för den subventionerade bostadssektorn, i enlighet med ReK:s begäran i kommitténs yttrande från oktober 2011 och Europaparlamentets begäran i dess resolution från juni 2013. Den subventionerade bostadssektorn hör visserligen inte till EU:s explicita befogenhetsområde, men EU:s politik på många andra områden (konkurrens, den inre marknaden, strukturfonderna, energieffektivitet, miljönormer osv.) har en direkt påverkan på denna sektor. Därför behövs en samordningsram, så att man kan se till att de grundläggande rättigheterna efterlevs och att den EU-politik som påverkar bostadssektorn är konsekvent. ReK påminner om att de offentliga myndigheterna enligt EU-fördraget själva kan besluta om hur den subventionerade bostadssektorn ska förvaltas och vilka hushåll som är berättigade till dessa bostäder. ReK anser också att subventionerade bostäder är mycket viktiga för sammanhållningen, och att de, i syfte att främja ett socialt blandat boende, inte uteslutande bör begränsas till de minst gynnade grupperna.

41. Vi vill påminna medlemsstaterna och kommissionen om att utgifter till subventionerat boende bidrar till att tillgodose brådskande sociala behov som en grundval för strategiska sociala investeringar. Dessutom bidrar de till att skapa lokala arbetstillfällen som inte kan utlokaliseras, stabilisera ekonomin genom att förhindra bostadsbubblor, motverka klimatförändringarna och bekämpa energifattigdom. Vidare framhåller ReK att det subventionerade boendet spelar en avgörande roll när det gäller att bekämpa hemlöshet och genomföra de bostadsstyrda och förebyggande strategier riktade mot de hemlösa som kommissionen efterlyst.

42. Kommittén välkomnar införlivandet av hemlöshet som en tematisk prioritering i det sociala investeringspaketet och uppmanar medlemsstaterna att "bekämpa hemlöshet med hjälp av omfattande strategier som bygger på förebyggande, ett bostadsinriktat synsätt och en översyn av bestämmelser och praxis för avhysning, med beaktande av de viktigaste slutsatserna i de riktlinjer för att bekämpa hemlöshet som ingår i detta paket". Vidare uppmanar ReK kommissionen att ta fram en konkret EU-ram till stöd för intressenterna, särskilt de relevanta nationella, regionala och lokala myndigheterna för att kunna göra framsteg när det gäller att bekämpa hemlösheten, samt att beakta Regionkommitténs initiativyttrande i denna fråga.

43. Kommittén understryker att om vi ska kunna uppnå våra sociala mål måste vi förbättra strategierna i syfte att uppnå resultat av högre kvalitet för mottagarna och en ökad effektivitet och ändamålsenlighet. Social innovation för att bekämpa fattigdom och social utestängning behövs, och den bör omfattas av strukturfondsförordningarna och dessutom få en framträdande roll i Horisont 2020, samt få ett effektivt stöd av EU-programmet för social förändring och social innovation. I detta hänseende bör flaggskeppsinitiativen i Europa 2020-strategin och i synnerhet den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning utgöra referensramen för att man bättre ska kunna uppnå de fastställda målen.

44. I dagens samhälle förlitar man sig på vetenskap och teknik, inte bara i samband med ekonomisk tillväxt, utan även när det gäller social välfärd och utveckling. Samspelet mellan vetenskap/forskning och samhället/medborgarna är emellertid ofta otillräckligt och ibland obefintligt. I samband med finansieringen av den framtida europeiska forskningen måste man därför ta hänsyn inte enbart till tekniska discipliner utan även till socialvetenskap och humaniora i syfte att utveckla praktisk, relevant kunskap och forskning om problem och bostadsförhållanden i stadsområden och glesbefolkade områden, samt sprida denna kunskap till de ansvariga för politiken för stadsplanering och fysisk planering. Man bör använda avancerade forskningsmetoder för att bygga upp en systematisk kunskap om de politiska åtgärdernas effekter, varför de fungerar, för vilka sociala grupper och under vilka förhållanden. Vi välkomnar kommissionens initiativ till stöd för social innovation och dess ansträngningar när det gäller informationsutbyte om erfarenheter av innovation.

45. EU:s regionalpolitik har främjat en hållbar stadsutveckling sedan 1989. Via strukturfonderna investerar regionalpolitiken i projekt som främjar en god lokal förvaltning, säkrar en hållbar stadsmiljö, främjar social integration och jämställdhet, förnyar stadsområdena och stimulerar den ekonomiska tillväxten och arbetstillfällena. Mot bakgrund av de lokala och regionala myndigheternas närhet till medborgarna och deras sakkunskap när det gäller att kartlägga lokala behov och önskemål bör det påpekas att den nuvarande finansieringsstrukturen i högre grad bör anpassas till lokala behov, och ge städer och stadsområden möjlighet att påta sig ett större ansvar och en ledande

roll i fråga om samordningen av integrerade strategier i städer och storstadsområden. Samordningen med avseende på ESF och ERDF bör förbättras i syfte att stödja territoriell sammanhållning och integrerade, områdesbaserade strategier.

46. ReK välkomnar förslaget att öronmärka minst 20 % av ESF-medlen i varje medlemsstat i syfte att främja social integration och bekämpa fattigdom. Vi skulle gärna se ytterligare garantier på detta område för att säkra att medlen förvaltas på ett korrekt sätt och når fram till dem som är i störst behov av hjälp. Detta kan innebära att medlen öronmärks i varje medlemsstat på regional nivå snarare än centralt, med utgångspunkt i ett antal faktorer som fastställer var det finns störst behov av stödinsatser (fattighetsindikatorer, BNP per invånare, sysselsättning, utbildningsnivå, invandring osv.).

47. Kommittén anser att man omedelbart bör genomföra ungdomssysselsättningsinitiativet och menar att ungdomsgarantierna måste omfatta unga människor upp till 30 år. Vi ställer oss bakom kommissionens rekommendation om en ungdomsgaranti som syftar till ett tidigt ingripande när det gäller ungdomar som riskerar att hamna utanför både skolsystemet, arbetsmarknaden och yrkesutbildningen. ReK vill framhålla de lokala och regionala myndigheternas viktiga roll i genomförandet. Vi är mycket bekymrade över bristen på tillräcklig finansiering för ungdomssysselsättningsinitiativet under hela den kommande programperioden (6 miljarder euro) och efterlyser omgående en betydande tidigareläggning av budgetposten för ungdomssysselsättningsinitiativet under de första åren av den fleråriga budgetramen. Urvalskriterierna för NUTS II bör inte enbart grunda sig på kriteriet 25 % ungdomsarbetslöshet utan också ta hänsyn till betydande avvikelser på regional nivå från den genomsnittliga ungdomsarbetslösheten på nationell nivå.

48. ESF bör därför i högre grad tillgodose medborgarnas reella behov genom att erbjuda de lokala och regionala myndigheterna en större flexibilitet att fastställa mål på lokal nivå. De lokala och regionala myndigheterna bör delta i utformningen av ESF:s prioriteringar och i förvaltningen av fondens medel. Vad gäller lagstiftningen bör förordningen om den framtida ESF ge de lokala och regionala myndigheterna en viktigare roll i samband med den strategiska förvaltningen av fonden. ReK anser också att det bör införas en skyldighet för de myndigheter som förvaltar ESF att dokumentera att de lokala och regionala myndigheterna har deltagit i utformningen av de operativa programmets prioriteringar och efterföljande strategiska förvaltning av ESF.

49. Mer specifikt och med hänvisning till sina tidigare yttranden om EU:s program för städer och toppmötet i Köpenhamn 2012 anser ReK att det finns en rad möjligheter som

skulle kunna stärka städernas medverkan i praktiken, bland annat operativa program med ett tydligt fokus på städer, deras deltagande i egenskap av förmedlingsorgan och i styrelser, förvaltningskommittéer och rådgivande grupper rörande ESF, samt ett samarbete mellan ESF:s förvaltningsmyndigheter och städerna när det gäller utformningen och genomförandet av programmen. Det vore lämpligt för vissa större städer att ha egna operativa program.

50. ESF bör främja innovativa tjänstemodeller, och den nya rättsliga ramen bör underlätta och finansiera utvecklingen av tjänster i närsamhället till stöd för arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

51. Budgeten för EU:s gemensamma jordbrukspolitik är fem gånger så stor som ESF:s budget. Detta hänger givetvis samman med det faktum att den gemensamma jordbrukspolitikerna är den enda gemensamma EU-politiken, medan socialpolitiken i mycket hög grad finansieras via de nationella och subnationella budgetarna. Denna obalans kan emellertid också av allmänheten tolkas som att EU:s socialpolitik inte prioriteras. Vi vill därför framhålla att ett förnyat fokus på EU:s socialpolitik måste åtföljas av en ökning av ESF:s resurser.

52. Kommittén välkomnar kommissionens strategi för integrerade territoriella investeringar inom den nya ESF-programperioden i syfte att konsolidera den sociala, ekonomiska och fysiska utvecklingen. Med tanke på den centrala betydelse som städerna har för den sociala, ekonomiska och territoriella sammanhållningen måste EU-stödet ligga klart högre än den föreslagna minimiandelen på 5 %.

53. Den strikta EU-lagstiftningen om offentlig upphandling och statligt stöd bör i större utsträckning samordnas med socialpolitiken, så att den sistnämnda kan utformas och genomföras på ett effektivare sätt. För att utveckla denna samordning uppmanar ReK kommissionen att lägga fram ett förslag för att förbättra kvaliteten på och tillgången till sociala tjänster av allmänt intresse baserat på artikel 14 i EUF-fördraget.

54. Kommittén rekommenderar att dokumentet genomförs i nära samverkan med de övriga arbetsdokument från kommissionen som åtföljer meddelandet för att säkra enhetlighet och ett effektivare genomförande. ReK uppmanar kommissionen att anlägga ett övergripande synsätt och att inleda ett direkt samarbete med de lokala och regionala myndigheterna i denna process.

55. Vidare uppmanar vi kommissionen att utarbeta en konkret genomförandeplan för det sociala investeringspaketet. Planen bör innehålla mekanismer för övervakning, samordning, transnationellt utbyte och ömsesidigt lärande om tematiska prioriteringar som ungdomsarbetslöshet, utbildning, hemlöshet och barnfattigdom samt vård av personer med funktionshinder eller personer i beroendeställning. De lokala och regionala myndigheterna bör konsulteras om utarbetandet av årliga tillväxtöversikter, och de bör spela en större roll i samband med övervakningen inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Medlemsstaterna bör uppmanas att i högre grad samråda med de lokala och regionala myndigheterna, informera dem och involvera dem i beslutsfattandet, eftersom många sociala investeringar är riktade mot de lokala och regionala myndigheternas kärnverksamhet.

Bryssel den 9 oktober 2013

*Regionkommitténs
ordförande*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
